

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Secura est doctrina cathedræ Ecclesiæ, quam D. Paulus nominat columnam ac firmamentum veritatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

DAN. 7. Propheta Daniel liberrimè discurreres, mare perturbantes, inuicem oppugnantes. Oculos circumflecte; et totum huius mundi pelagus, attende Aristotelem contra Platonem, Platonem contra Stoicos illos philosophos, qui totum orbem suis disputationibus ac argumentis commonebant. Illis intellectibus seruit Deus pondus obedientiæ, & subiectionis Ecclesiæ Catholicæ, cui, statuit, ut omnis humana ratio, & intellectus argumenta subiiciantur: *In captiuitatem redigentes omnem intellectum obsequium Christi.* Ne ulterius progrediatur nec punctum transgrediatur eius quod ex hac cathedra docebitur: omnis pariter voluntas redigatur, ut iis omnibus obediat, quæ in ea statuentur, ac præcipiuntur, ac declarabuntur, secundum Dei esse voluntatem: *Omnia quaecumque dixerint vobis, seruate & facite.*

2. Cor. 10.
5.

§. 6. *Secura est doctrina cathedræ Ecclesiæ quam D. Paulus nominat columnam ac firmamentum veritatis.*

1. ad Tim.
3. 15.

Preleganter hoc descripsit argumentum D. Paulus dilecto discipulo Timotheo: *Hac tibi scribo fili Timothee, ut scias quomodo oporteat te in domo Dei conuersari, quæ est Ecclesiæ Dei viui, columna & firmamentum veritatis.* Qualia epitheta adscribit Ecclesiæ, tam ei bene congrua, Primò: vocat eam, *domum Dei.* Proponit Spiritus S. immensam Dei misericordiam homini præstitam, cui non sufficit, creasse in eius obsequium totum hæc vniuersum, hanc mundi ciuitatem, tam latam, venustam, grandem, sed quod ipse dignatus est, ad ipsam venire in ea habiturus, domum suam in ea erecturus, ut cum hominibus moraretur. Primò refert, quâ ratione Dei sapientia æterna totam hanc creaturæ machinam: *Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret à principio.* Cælum suis coruscum stellis condidit, terram suis arboribus, fontibusque fecundam, montes altitudine sublimes, aquas piscibus refertas, auiibus æta. Quia verò hæc omnia eò spectabant, ut habitaret cum hominibus: *Delicia mea esse cum filiis hominum.* Proponit in hac ciuitate, sibi ædificare domum, quæ sibi foret propria & habitaculum particulare; *Sapientia adificauit sibi domum.* Quæ est ista? Ea quam dicit Apostolus: *Domus Dei, quæ est Ecclesiæ Dei viui.* Ecclesiæ Catholicæ hæc est illa domus, firmiter ædificata, hæc est, ubi erecta à Iacob vi-

Proh. 8. 22.

Proh. 8. 31.

Proh. 9. 1.

detur scala, per quam ad cælum scanditur, ex qua descendunt Angeli; cuique conueniunt illa cognomina, quæ eidem tribuit Iacob: *Verè Dominus est in loco isto, & iterum: Verè non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli.* Extra hanc non est Deus, nec in illa domo, quam ædificauit Arius, nec in illa quam Manichæus, nec in illa quam Mahomet, nec in illa, quam Lutherus; hæc omnes, Synagoga sunt Satanae, spelunca serpentium, Alia quoque ei assignat epitheta Apostolus: *Columna, & firmamentum seu basis veritatis.* Est hæc Ecclesiæ securum veritatis firmamentum, quæ idcirco à Zacharia vocatur *Ciuitas veritatis*: quidquid enim S. Ecclesiæ non innititur doctrinæ, mendacium est, somnium est, phantasma est, & quam primum veritas huic non innititur, corruet desinet esse veritas, mutabitur in mendacium. Ea de causa ait Spiritus S. verus sapiens, ut securus incedat sibi, *In parietibus figens palum.* Baculus autem, quo Ecclesiæ homo peregrinus proficiscitur ad cælestem ciuitatem, est intellectus, si velit cum esse veritatem securum, firmumque baculum, Ecclesiæ S. parietibus illum infigat: illi quippè sunt, firmamentum super quod fundatur inconcussa veritas. Deinde: *Columna est veritatis*, in qua ipsa fundatur, firmatur, & stabilitur immobilis. Doctrina, quæ in Ecclesiæ non fundatur, non est veritas.

Quantum conuicio spectat Apostolus quod concessit Dominus populo suo electo beneficium, dum eum ad terram ducebat promissionis; propter enim itineris difficultatem, perdeserta tenebrosa, inuisa, aspera, mille serpentibus obuia, ac leuiferis animalibus infesta, ubi si cuiquam occurreret inimicus erat fœuissimus, fallax & qui nedum rectam non monstraret viam, sed & à via recta deduceret erabundum; quoniam circa mysteriosam illis columnam ministravit, quæ noctu ut ignis contra noctis tenebras ac frigora: & calefaceret & illuminaret, Luci verò contra solis ardores vehementissimos ut umbella tutaretur, & obumbraret.

Hanc eorum oculis exposuit visibilem, ut omnes eam intuerentur: & in hac ut quadam sede Deus inuisibilis residebat, ex hac loquebatur, docebat, certam proponebat veritatem in ordine ad proficiscendum, eorumque quæ se agenda proferebat: *In columna nubis loquebatur ad eos.* Quod ipsi videbant, columna erat illa corporalis: attamen ad illam propnis accedentes, audientemque quod illis dicebat, hanc esse Dei

Dei vocem intelligebant, inuisibilis, qui illis in hac, & per hanc visibilem columnam loquebatur, proinde certo certius sciebant, quod columna huius dictum sequentes, nequaquam possent deviare. En tibi, quid sit Ecclesia Catholica: *Columna & firmamentum veritatis.* Columna firma, secuta non vincibilis, in tentu, vt contra eam tota non possit potestas inferni prevalere. Columna (teste D. Clemente Alex.) apud omnes nationes symbolum est firmitatis: quocirca, qui sui æteri am opabat memoriam, columnas erigebant. Ecce, quam firma sit Ecclesia, columna; *Porta inferi non prevalebunt adversus eam.*

Constantis cathedra Papæ, quæ ea est, quæ velut ca, ut prædicit in domo immobili Ecclesie. Hinc concludit regnum illud fore immobile, quod huic adhæret. Commune principium est, non posse regnum sine religione conservari. Hinc ortus est zelus Romanorum pro honore, & sacrificiis Deorum suorum; ita vt Religio regna conservet. Vt clavis firmet hæret, anfigi debet mero for illimo, quod si non, ipse & omnia quæ clavo affixis in terram prolabantur. Laudamus illam omnes ac veneramus sententiam: *Si audieris vocem sacerdotis tui, faciet te Dominus Deus tuus, excelsorem cunctis gentibus.*

Haec videmus in sacris litteris. Creavit Dñs. Hierobam in Regem, timet hic, ne si populus domus David qui partibus Roboam adhærebat, ascenderet Hierusalem cum Sacerdotibus oblaturus Deo sacrificia regnum trãsserret ad domum Roboam cum vera veri Dei religione: Dixit Hierobam in corde suo, non reuertetur regnum ad domum David, si ascenderit populus iste, vt faciat sacrificia in domo Domini in Hierusalem.

Ut huic damno occurrat præcavius, eos à templo quod erat in Hierusalem, à summo Sacerdote diuertente studi, idola conlauit, Sacerdotes inuicauit, censens hac sibi religione regnum esse conseruandum, illudque Roboam firmendum. Porro paulo post moritur eius primogenitus, & demum tota eius stirps ac familia eradicitur: Et præter hanc causam peccauit domus Hierobam, & eversa est, & deleta de superficie terre. Surrexit ac regnauit Aza filius Abdæ, qui domum eius destruxit, ita vt nullus superesset regni successor totumque regnum exitu deuastatum, & ob peccatum abductum in seruitutem: ac in tantum hoc Deus sceleris fuit offensus, vt illius nunquam oblitus esse videatur: vnde & iis occasionibus, quibus mentio fit de Regnum sceleribus, semper memoria reuocatur grauissimi

illius sceleris Hieroboam illique cetera adscribuntur, qui vique lapis fuerit offensionis & petra scandali, *Qui peccare fecit Israel.* Hinc constans immobilitas regnorum Hispaniæ, promota ex firmissima eum sede Apostolica vitione. Ac de Hispaniæ sic D. Hieron. *Romane sedi obsequentissimi.* Episcopus Rodrigues in Annalibus suis sic scribit: ob hoc in Hispania continuatam fuisse regiam successione, alienigenis non permixtam septuaginta duabus generationibus, à tempore Gothorum, vsque ad Henricum quartum, sub quo historiam contexit. Creuit quoque, hac erga sedem Apostolicam obedientia, iuncta illi familia Austriaca, toto orbe celeberrimâ, celsitudine, generis nobilitate, pietate, deuotione, reuerentia perpetuo seruata Sedi Apostolica, vt patet in Frederico tertio, & Maximiliano eius filio, antecessoribus Regis Hispaniarum Philippi secundi quo tempore alij Europæ Principes, à sedis Apostolicæ obedientia iurper descuerunt: Ita inter salutaria documenta, hoc præceptum filio suo Carolus Quintus commendabat. Ego semper, & per omnia obediens ac subiectus sedi Apostolicæ. Romana, ac Christi Vicario, qui eam gubernat, qui in terra nullum agnoscit superiorem, cui reges, omnesque populi obedientiam præstare debent, humiliter reuerentiam. O Domine, Regna, in quibus Reges se sedi Apostolicæ opposuerunt, quas ea amitates, quas non parientur aduersitates: Vbi luctu solè opponitur, quis lucis defectus, qui non sequentur incommoda? Ad regnorum igitur conseruationem, medium hoc est necessarium, obedientia, exhibenda Pontifici, reuerentia, honorisque sacerdotibus, subiectio ac submissio sedi Apostolicæ: huius enim nequit firmitas colli, regna verò quæ sub eius se colligunt protectione & obedientia, eius quoque participes sunt firmitatis. Visibilis est Ecclesia: quia eius caput est summus Pontifex Romanus, & Prælati eam gubernant, cum subiectione ad eundem Pontificem, visibiles quoque fideles, qui in eadem Ecclesia commorantur.

Admiratur orbis id quod actum est inter Deum & Moysen: miratur illum ad Pharaonem, vt illi ex parte Dei renuntiet, explicetque eius voluntatem. Exultat se, nec semel ob linguæ impedimentum. Tandem *Iratus Dominus* eò, quod Moyses renueret agere, quod illi Deus imperabat; ac nihilominus condescendens eius infirmitati, linguæ tamen vocisque impedimentum non tollit, sed ait: Bene quidem, sit

II.
Hispanorum obedientia sedi Apostolicæ.

Lib. 1.
Serm. 1.
aliquam
nium
ante f.
nem.
Matt. 16.
13.

Dnm.
13.

3. Reg.
12. 26.

3. Reg.
12. 24.

sit ita te digne balbutie præpedi: frater est
 tibi germanus Aaron, quem scio vitum clo-
 quentem, hic tibi in via occurret: *Loquere ad*
Exo. 4. *enim, & pone verba mea in ore eius, & ego ero in*
17 *ore tuo, & in ore illius &c. Ipse loquitur pro te ad*
populum, & erit os tuum, Tu autem eris ei in his,
que ad Deum pertinent. Chaldaus sic habet a-
18 *pud Lipoman. Ipse erit interpres tuus, & tu eris*
19 *in Principem. Hebraus: Tu eris ei in Deum. Hoc*
20 iterum videmus. Dicit Dominus ad Moysen:
Exo. 7. *Ecce constitui te Deum Pharaonis, & Aaron fra-*
21 *ter tuus erit Propheta tuus, tu loqueris ei omnia,*
22 *qua mando tibi, & ille loquetur ad Pharaonem.*
 Domine, qui sunt hi circujus? Cum v. lis vt
 Moyses sit ille cui tu loqueris, sit ipse quoque
 qui lo. natur, linguam ei exaue; vel dimate
 eum, & age immediate cum Aaron, vt ei lo-
 quatur, ac proponat quod populo est agendū.
 Hoc nolim, ait Dominus, Tu eris ipse prima-
 rius in Princeps, ex te eos volo recipere mea
 mandata, & per te & te audient, quasi ipse ego
 essem qui loqueretur. *Quod subiicit* (inquit Caiet.)
ipse loquitur pro te ad populum &c. id indicat,
quod ipse Aaron fungetur officio oris tui relatiue ad
23 *populum, tu autem fungeris officio nr̄is Dei relatiue*
24 *ad Aaron, Moyses enim reuelabat diuina. & diri-*
25 *gebat Aaron, Aaron vero communicabat ea populo.*
 Ecce supremam cathedram Moysi, id est Pa-
 pæ, qui immediate recipit verba, & mandata
 Dei, hæc communicat Aaroni, nimirum Epis-
 copis ac Prælati, per quos erudit populum.
 Hoc est: *Super cathedram Moysi.* D. Aug. sic ait:
Qu. 10. *Magnum hic mysterium perscrutandum est Sacramen-*
26 *27* *28* *29* *30* *31* *32* *33* *34* *35* *36* *37* *38* *39* *40* *41* *42* *43* *44* *45* *46* *47* *48* *49* *50*
 tum, cuius figuram gerit, velut medius Moyses in-
 ter Deum & Aaron, & medius Aaron inter Moy-
 sen & populum. Deus est qui loquitur per Pon-
 tificem, quæ visibili ner videmus & audimus, &
 visibili subiectione ad Pontificem, vult vt cre-
 damus, quod ipse sit, qui loquitur, quando Pa-
 pa proponit aliquid visibili. Ecce estæ fidelitum,
 & quod Papa sit, qui communicat Episcopis,
 quod illi populo debent proponere. Porro hic
 Deus est immutabilis, hic sedem figit: *Ecce ego ve-*
10. *biscum sum omnibus diebus, & sicut ad consumma-*
11. *tionem saculi. Vobiscum:* non cum Mauis, Tur-
 cis, Arabibus, Gentilibus, idololatriis, non cum
 Lutheranis, Caluinistis, Anabaptistis; sed vo-
 biscum meis fidelibus. Ex hac columna loqui-
 tur ad eos. Quando Papam audis docentem, &
 sanctam Ecclesiam te instrumentem hoc nove-
 ris, Deum esse qui loquitur, & sic tibi hoc au-
 diendum, quasi ipse tibi Deus loqueretur, & ex

consequenti illa credenda tibi sunt vt certa, se-
 cura ac infallibilis veritatis.
 Erat Moyses illius veteris Ecclesie caput, e-
 ius cathedræ Doct' or cathedralis, vnde & vo-
 catur Cathedra Moysi, congregat populum,
 docet, proponit, determinat, præcipit, iustitiat, &
 ait s. pagina: *Crediderunt Domino, & Moysi ser-*
12. *uuo eius. Quis illis loquitur? Moyses. cur igitur*
13. *non sufficit dicere, crediderunt Moysi? Mini-*
14. *mè, sed crediderunt Domino, & Moysi, prius*
15. *Domino, quam Moysi. Domino & Moysi: Quia*
16. *sciebant, quod licet quem loquentem videbat,*
17. *esset Moyses de cuius ore verba promebantur,*
18. *attamen credebant, quod in ipso Deus erat,*
19. *qui veris hæc populo verba proponebat ac*
20. *doctrinam per os Moysi: vt intelligas, quan-*
21. *do Papa tibi loquitur in articulis fidei, licet*
22. *eum tantum videas loquentem, tibi esse creden-*
23. *dum, quod in ipso assistat Deus, qui verba di-*
24. *cenda determinat, doctrinamque proponat tali*
25. *modo, vt verò veritas dici possit, Deum esse, quæ*
26. *Papam, qui loquitur. Notat hæc verba D. Hier. D. Hm.*
27. *ronym. & circa illa quandam obici questio. In quæ-*
28. *nem quam intentioni nostræ congrue dissol. Phylom.*
29. *uit. Queritur quomodo eandem fidem habeat, quis Toru-*
30. *post: in Deum, & in Sanctos eius? Loquitur de*
31. *Prælati: Ad cuius expositionem, de Exodo summa-*
32. *mus exemplū. Credidit populus Deo, & Moysi seruo*
33. *eius, vna & eandem credulitatem in Moyse refertur,*
34. *& in Deum, ut populus qui credebatur in Dominum,*
35. *agere credidisse dicatur in seruum. Hoc autem non*
36. *solum in Moysi, sed & in omnibus Sanctis eius, vt*
37. *quicumque credit Deo, aliter fidem eius recipere*
38. *nequeat, nisi credat & in Sanctis eius: non est enim*
39. *in Deum perfecta dilectio & fides, qua in ministris*
40. *eius odio & infidelitatis teneatur. Vna & eadē fi-*
41. *des est, quæ credimus Deo & Papæ: quia Dei s.*
42. *ipse est, qui verba à Papa promēda determinat,*
43. *ipse qui loquitur ipse qui nobis ea proponit, &*
44. *ita credimus Deo, per propositionem quæ Papa*
45. *facit eius, quod illi Deus reuelauit. Hic erat*
46. *mo. fidelium quando loquentē D. Paulum au-*
47. *diabant, de quibus sic testatur: Gratias agimus t. Thol.*
48. *Deo sine intermissione: quoniam cum accepissetis à*
49. *nobis verbum auditis Dei, accepistis illud, non vt*
50. *verbum hominū, sed sicut est verū verbum Dei: Ex o-*
51. *re nostro verba resilliebant, & accepistis illa*
52. *non sicut nostra, sed sicut verba Dei: Sicut verū*
53. *54.* *55.* *56.* *57.* *58.* *59.* *60.* *61.* *62.* *63.* *64.* *65.* *66.* *67.* *68.* *69.* *70.*
 verbum, quod sonat, quod legitur. Murmu-
 rabat populus contra Moysen & Aaron, ob pan-
 inopiam, quid autem illis Moyses: *Nec iſtra nos*
est murmur vestrum, sed contra Dñm. Duo iacta-
bat se habuisse in Exo. 17: Sedebamus super ol-
 168

21. *la, carnum, & comedebamus panes in furtivitate.*
 22. *Carnes & panes. Dicit Moyſi Dominus: Hæc*
 23. *ego illis promitto, & multo maiora. Ecce ego*
 24. *pluam vobis panes de caelo. Ut autem pateret om-*
 25. *nibus quod dixerat Moyſes: Non eſt murmur ve-*
 26. *ſtrum contra nos: illis expoſuit, quod ſua verba*
 27. *verba eſſent Dei, cui tantam deberet fidem ad-*
 28. *hibere, quaſi fuiſſent verba Dei, unde dum ipſe*
 29. *vult ad deſerta ſecedere: Dixit Moyſes ad Aaron,*
 30. *dic univerſa congregationi filiorum Iſrael, accedi-*
 31. *te coram Domino. Credit Caietan. quod ante-*
 32. *quam erectum eſſet tabernaculum & arca, locus*
 33. *quidam eſſet dedicatus Deo, ubi cum populo lo-*
 34. *quebatur, & hic erat pes ceu baſis columnæ. Ly-*
 35. *ponianus autem opinatur, vocem hanc: Coram*
 36. *Domino, ſignificare coram Aaron. Adducite*
 37. *illos hic coram me, vobis enim loquetur Deus.*
 38. *Per quem per me. Et myſterium notemus: con-*
 39. *gregata enim omni turba in unum locum: a t*
 40. *S. textus: Cumque loqueretur Aaron ad omnem*
 41. *caetum filiorum Iſrael, reſpexerunt ad ſolitudinem.*
 42. *& ecce gloria Domini apparuit in nube. Loquitur*
 43. *eorum reſpondendo murmuratiombus, qui ſe*
 44. *carnes & panes in Ægypto comediffe gloriaban-*
 45. *tur: Ad ſaturitatem. Quid eſt hoc? ut pateat quod*
 46. *vox Aaronis, & Moyſi, & Dei una ſit, & ipſi in-*
 47. *telligant, quod quidquid illis Moyſes & Aaron*
 48. *loquuntur, vox ſit Dei, quam ut talem audivit de-*
 49. *bent; ita interpretatur Lipoman. Et hoc apſum*
 50. *ibidem dicit Dominus: Veſtere ſciteis: quod Do-*
 51. *minus eduixerit vos de Ægypto, & mane videbitis*
 52. *gloriam Domini. Hæc autem eſt gloria Domini,*
 53. *dare vicario ſuo auctoritatem, ut dixit D. Pau-*
 54. *lus de Abraham: Datis gloriam Deo. Ad hoc e-*
 55. *nim eum glorioſa illa nube aſſumpſit: hoc e-*
 56. *nim Deus ſibi ad gloriam reputat, verbis vi-*
 57. *catiſ ſui Papæ dare auctoritatem, ut verbis ipſius*
 58. *Dei.*
 59. *Audit D. Ioannes ex ore Pontificis Caipha*
 60. *quædam depromi verba, quibus ipſum Dei filium*
 61. *mortui condemnat: videntur horrenda, blaſphema,*
 62. *ſacrilega: Expedi vobis ut unus moriatur homo*
 63. *pro populo. Noueris (ait D. Ioannes) quod illa re-*
 64. *go auſio, ut verba Dei: eo quod Caiphas eſſet*
 65. *ſummus Pontifex, proinde iſa recipio, veneros,*
 66. *honoro et diuina, dicoque ea infallibile n conti-*
 67. *nere veritatem: Hoc autem ſe ſemetipſo non dixit,*
 68. *ſed cum eſſet Pontifex anni illius prophetavit: quia*
 69. *Jeſus moriturus erat pro gente. Præcepit Spiritus*
 70. *S. ut fidamus conſuſionibus Regis temporalis,*
 71. *ac credamus, datas ab ipſo ſententias eſſe iuſſiſſi-*
 72. *mas: credere enim debemus, quod cum ſit*
 73. *Deus, qui eis hanc concedit poteſtatem, ipſe*
 74. *Hieron. Bap. de Lanuz, Tom. II.*

quoque erit, qui eodem in ſuis actibus diriget *Pro. 16.*
 iultè ac ſapienter. Hoc ſignificant hæc verba: 20.
Diſtinatio in labiis Regis, in iudicio non errabit os
 21. *eius. Quam ſanum conſilium, ut de eorum non*
 22. *detrahas ſententiis, quas iudices pronuntiant, li-*
 23. *cet errare poſſint, ac ſapenmero à vero & iuſto*
 24. *aberrant. Equum & iultum eſt, ut idem intelli-*
 25. *gas de conſuſionibus, quæ ex ore ſummi Ponti-*
 26. *ficis dimanant, quem Deus magiſtrum elegit ve-*
 27. *ritatis, & in quo & per quem illam particulariter*
 28. *explanat ac proinde non poteſt à veritate*
 29. *aberrare. Hinc capio prudentiſſimum Salomoniſ*
 30. *conſilium quod dedit, dum die quodam, attenta*
 31. *mundi vanitate, illam inſtituit conſuſionem, qua*
 32. *cum tanta ſit prudentie ac doctrinæ, meruit in-*
 33. *ter Sacratos Scripturæ libros annumerari. Caſtoſi*
 34. *Eccl. 4. 17.*
 35. *pedem tuum ingrediens domum Dei, & appropinqua*
 36. *ut audias: multo vicin melior eſt obſcientia, quam*
 37. *ſtultorum victima. Num ſapientis dixiſſet: Cu-*
 38. *ſtodi caput tuum, Aut tolle pileum, proice bire-*
 39. *tum. quàm: Caſtodi pedem tuum, & appropinqua*
 40. *ut audias? Commemorat ut reor, hiftoriam illam*
 41. *rubi ardenſis notiffimam. Proponit Deus, cum*
 42. *heranibus loqui, ſubintrat rubum, ait Moyſi:*
 43. *Appropinqua, ut audias. Accurrit ille greſſu ac-*
 44. *celerato, propius accedentem ſiſtit Deus, feſſina*
 45. *leuite, ſolue prius calcamentum de pedibus tuis,*
 46. *magnaque illos ſige diſcretionem ac prudentiam: Lo-*
 47. *Exod. 3.*
 48. *cui enim in quo ſtaſ terra ſanctiſſa eſt. Licet autem*
 49. *tubum videas, me in illo eſſe noueris, qui tibi lo-*
 50. *quor: Ego ſum Deus Abraham &c. Proinde, dum*
 51. *oculis cernis rubum, aures mihi arrige, non enim*
 52. *vox eſt illa tibi, ſed mea.*
 53. *Hæreo, in hoc Dei præcepto: Solus calcamen-*
 54. *tum de pedibus tuis. Ad quid hoc? Grande myſte-*
 55. *rium. Primum: Iſrahelis egreſſuris de Ægypto*
 56. *præcipit, ut habeant in pedibus calcamenta. Cur*
 57. *modo vult illa depomi? Calcamenta induere ſig-*
 58. *num eſt iuuerantis præcincti ac calcatei illa ve-*
 59. *ro exuere, ſignum quiete eſtis. q. d. Siſte gradu:*
 60. *huc enim ad longam temporis metam venien-*
 61. *dum, non autem ut ſtatim revertaris. Ita interpre-*
 62. *tatur, ac declarat Lipoman. Secundum: ut expo-*
 63. *nat reuerentiam, quæ ibidem adſeſſe deberet, ut*
 64. *ſeruus coram Domino ſuo, ſumptâ methaphorâ*
 65. *à familiaris, quibus proprium erat eſſe diſcalce-*
 66. *atos, ſicut proprium dominiſ calcos induere. Ita*
 67. *David, ut ſe Dominum ſignet Idumææ ſic ait.*
 68. *In Idumæam ex. enâm calcamentum meum. Id.*
 69. *1ſ. 59.*
 70. *eſt Intrabo Idumæam calcatis. Ea de cau-*
 71. *ſa ait D. Ioannes Baptiſta de Chriſto: Non ſum*
 72. *dignus ſolueri corrigiam calcamentorum eius. 16. L.*
 73. *Ita notat D. Ambroſ. declarat illud Ioannis. 1. de be-*
 74. *Qui necit.*

Patriar. „ *Qui habet sponsam, sponsus est.* Ipse Dominus
Ioan. 3. „ est, ingredere tu vt famulus, cui proprium est
 29. „ aures ad Domini sui verba auferre: *In audi u*
Pf. 17. „ *auris obsecuit mihi.* Deus audiendus est in sum-
 45. „ mo Pontifice, qui loquitur, decernit, definit, &
 eius verbis se submitendo, est illi vt Domino
 obediendum. Hoc est quod vobis magnus ille
 suggerit faciendum p̄ adicator Salomon. Quan-
 do Ecclesiam accedis, vt ab illa docearis, a-
 nimæ tuæ pedes custodi, intellectum, ac vo-
 luntatem: ne illos liberè vagari permittas, ne
 proprias inssequantur semitas, ne suis rationi-
 bus, aut inclinationibus pertinacius adhareant,
 at *Appropinqua vt audias.* Audit: s maxime mi-
 10. *Rom.* 17. *lita fides: Fides ex auditu.* Hic codendum est,
 vt doctrinam & mandata audias superiorum,
 vt articulos fidei, sine vlla replica, aut con-
 15. *1. Reg. 15.* *tradictione: Omnia quacumque dixerint vobis,*
 21. *seruate, & facite.* Quod enim te decet, quod-
 que necessario ad ferendum, obedientia est.
 Melior est enim obedientia. Obedientia Eccle-
 siæ, eius Prælati, & super omnia, ei, qui
 super omnes est, summo Pontifici, exhiben-
 da: in eius præsentia, non à te requiritur
 vt videas, sed audias Deum: *Appropinqua vt*
audias. Liceat hominem intuearis, & sit e-
 iusdem tecum confors naturæ, quinimo ita
 saepe sis illo quoad naturam, superior, ne-
 dum in illa æqualis, scio, quod in ipso &
 per ipsum loquatur Deus, & vt talis à te sit
 audiendus.

§. 7. *Necessaria est vna Cathedra visibilis, que*
nos doceat, & eiusdem visibiles sint præcep-
tes.

13. **D**ecuit planè suauissimam Dei, qua nos
 gubernat, dispositionem locum stabilem,
 & omnium cathedram erigere visibilem,
 ad quam confugiamus à fallacis dolisque liber-
 andi, ac vt perfectam, plenamque habeamus
 securitatem, in doctrina, in legibus, in cre-
 dendis, & operandis. Si hoc decreuisset, quod
 mentiuntur hæretici, vnumquemque à Spiri-
 tu S. intus inuisibiliter edoceri: quantum esset
 in orbe chaos opinionum? Diceret ille, hoc ego
 intellexi, alter verò, mihi est contrarium reque-
 ratum, & cum sit suæ quisque fidelis amicus
 opinionis, illam sibi censebit à S. Spiritu edoce-
 ri, quæ magis eius conuenit voluptati, vt illam
 sequatur, pro vt agunt hæretici, quos graphi-
 cè, propriisque nominibus, vt qui illos intus &
 acute nouerat, describit D. Iudas Apostolus:

Sidera errantia, murmuratores, querulosi, sectim Ind. 7.
dum desideria sua ambulantes: qui segregant semet. V. 16.
ipfos. Qui cum primas appetant cathedras, alii. V. 17.
 que impetare, nec id valent assequi, murmu-
 rant, impiè de Papa aliisque Prælati Ecclesiæ
 conqueruntur. Et sicut filii in omnibus obse-
 quantur concupiscentiis, quæ cum sint multam
 inter se differentes, quisque suam ingreditur
 viam, vt comete, seu ignium inflammationes,
 quæ in aëre discuntur: *Sidera errantia.* Que
 motu non reguntur regulari, nec ordinata ad su-
 premum cælum subiectione, nec à primo mobi-
 li dependentia, vt alij planetæ, & stellæ veræ, ac
 fixæ, sed sidera errantia, disconformia, quo-
 rum vnumquodque ignis lux ducit affectionis:
Segregant semetipsos: seiplos à grege dominico
 segregant, & ab alijs secedunt separatim: quis-
 que enim suum sequitur instinctum, quem licet
 dicat esse diuinum, propria tamen est requirita,
 & diabolica sensualitas: Ad hoc nullum aptius
 duco esse remediū, quàm erigere cathedram
 visibilem, vbi, qui sedeat, homo sit, constans
 carnis, & ossibus, palpabilis, nec purus spiri-
 tus, de quo sumus certiores, quod nos non pos-
 sit seducere.

Hinc debio etiam respondemus, quod pro L. 1. d.
 posuit D. Aug. Voluit nos Deus esse sapientes, doctrinam
 nunquam enim illi stulti placuerunt, talibus *Christus*
 quippe prædicat, eos domum suam non ingredere in
 fauros, illos minime cognoscit, vt fatuus dixit *primus*
virginibus: Nescio vos. Quia verò ex natura su-
 mus ignorantes, dedit nobis, qui nos docerent,
 præceptores, Sacerdotes, Pontifices, homi-
 nes similes vobis, ex eadem massa procreatos,
 nobis a similes, quos oculis nostris cerueremus. In
 quem finem hoc Deus decreuit? An non expe-
 diens magis fuisset, & iuxta meliorem ordinem,
 si nobis Angelos assignasset magistrōs? cum eni-
 nim sint nobis naturâ superiores, etiam intel-
 lectu, & scientia tales eos reuereremur. Diuino
 planè consilio (respondet D. Aug.) hoc ita Deus
 disposuit. Primò: vt nostram honoraret natu-
 ram, omnibusque pateret, eam esse adeo capa-
 nobis do-
 cem, vt licet in ea sint ignorantes, sint quoque gelos
 doctissimi, qui possint & alios instruere, nec præcep-
 indigeant alterius speciei natura: idcirco ait sit, sed
 sapiens: *Cum magna reuerentia disponit nos.* Sc. hominibus
 eundo; vt mutua conglutinet vitamque chari-
 tatem, ac inter præceptorem & discipulum san-
 ciat amicitiæ foedera: vt enim proprium est pa-
 tri, diligere filium, eo quod illi suum commu-
 nicet esse, & filio diligere patrem, ob receptum
 ab illo esse, ita quoque nouimus amari discipu-
 lum.